

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАВЧАЛЬНА (МЕТОДИЧНА) ПРАКТИКА**

Освітня програма «Середня освіта (англійська мова і література)»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Навчальна (методична) практика
Викладач (-і)	Романишин І.М.
Контактний телефон викладача	0504331641
E-mail викладача	ihor.romanyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Допомога вчителю, проведення фрагментів уроків у ЗЗСО
Обсяг дисципліни	9 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Четвер 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя англійської мови і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддям праці в галузі їхньої майбутньої спеціалізації (англійська мова і література), визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідної спеціальності (014 Середня освіта). Практика студентів передбачає систематичність і послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних умінь і знань відповідно до ОКР бакалавр. Навчальна (методична) практика на третьому-четвертому курсах є другим етапом набуття студентами шкільного досвіду, зокрема в ролі помічника вчителя англійської мови. Студенти проходять практику без відриву від навчального процесу – 1 раз на тиждень (один повний день мінімум 4 аудиторні години) упродовж 5-7-го семестрів. Практика відбувається в закладах загальної середньої освіти, які визначені базами практики відповідно до Угоди про співпрацю між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради 4с/17 від 20.02.2017 р.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою практики є надати студентам можливість брати участь в організації та проведенні уроків, здійснювати планування уроків, викладати їх фрагменти, спостерігати за роботою досвідчених вчителів та пов'язати набутий досвід з навчальним матеріалом другого-третього років вивчення курсу методики викладання основної іноземної мови (англійської).</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>4.1 Загальні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. • Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. • Здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах. • Здатність навчатися та продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність демонструвати поглиблені когнітивні та практичні вміння/навички, майстерність та інноваційність при розв'язанні складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність спілкуватися англійською мовою, усно та письмово. 	

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

4.2 Фахові компетентності

- Критичне осмислення структури педагогічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності концептуальні наукові та практичні знання традиційних і новітніх теорій, принципів, напрямків, методів і технологій в галузях філології, перекладознавства, педагогіки, психології та методики навчання англійської мови і культури.
- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя англійської мови у закладах ЗСО.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність планувати, організовувати та проводити уроки та навчальні курси з основної і другої іноземної мови та англійської літератури, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.
- Здатність до організації ділової комунікації.
- Здатність організовувати та керувати власним професійним розвитком і розвитком інших осіб у сфері вивчення та навчання іноземних мов.

4.3 Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) українською та/або англійською мовами усно й письмово, використовуючи концептуальні наукові та практичні знання, когнітивні вміння та навички.
- Критично осмислювати основні теорії, принципи, методи, поняття та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Планувати, організовувати та здійснювати освітній процес з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету, зокрема планувати уроки й викладати їх фрагменти.
- Співпрацювати з колегами-представниками інших культур.
- Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету; оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання під час виконання конкретних практичних завдань із керованого спостереження, що відповідають змісту Модулів 3, 4 і 5 Програми з методики навчання основної іноземної мови (англійської)
- Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання, зокрема під час виконання індивідуальних завдань.
- Розуміти основні проблеми освіти та шляхи їх розв'язання із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості художньої англійської літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-

стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

- Організувати процес свого подальшого навчання й самоосвіти із значним ступенем автономності на основі аналізу й узагальнення окремих аспектів власної роботи як помічника вчителя.
- Збирати, систематизувати, аналізувати й інтерпретувати дані реального освітнього процесу та застосовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з англійської мови.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні	240
самостійна робота	30

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5, 6, 7	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))	3, 4-й	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Настановча нарада.	Презентація	1	Обговорення вимог щодо проходження навчальної практики з основної іноземної мови.		вересень
2. Заплановані заходи	Інструктаж з техніки безпеки, спостереження уроків, проведення фрагментів уроків, ознайомлювальні екскурсії	1	Здача інструктажу; Ознайомлення зі завданнями на спостереження	10	вересень протягом практики
3. Виконання практичних завдань з тем курсу методики. 5-й семестр: - <i>Teaching Listening;</i> - <i>Teaching Speaking;</i> - <i>Teaching Reading;</i>	Кероване спостереження	1,2,3,4,5	Кожне завдання відповідає конкретному розділу навчальної програми курсу методики; результати спостереження обговорюються під час практичних	20	протягом практики

<p>- <i>Teaching Writing</i> 6-й семестр: - <i>Planning Teaching;</i> - <i>Working with Materials;</i> - <i>Error Analysis and Dealing with Errors;</i> - <i>Testing and Assessment</i> 7-й семестр: - <i>Action Research;</i> - <i>Teaching Young Learners;</i> - <i>ICT;</i> - <i>Teaching Learners with SENs</i></p>			занять		
<p>4. Виконання індивідуальних завдань. Приклади індивідуальних завдань: 5-й семестр - <i>власно розроблений фрагмент уроку з коментарем і методичним забезпеченням</i> - <i>рефлексія на свій фрагмент уроку</i> - <i>відео проведеного фрагмента уроку з коментарем</i> - <i>власно розроблені чи адаптовані завдання/серія завдань для учнів із методичним забезпеченням</i> - <i>власно розроблений</i></p>	Індивідуальне завдання	1	Студент виконує три індивідуальні завдання кожного семестру. Завдання враховують зміст відповідного розділу навчальної програми з курсу методики.	20	протягом практики

<p>допоміжний навчальний матеріал (схема, таблиця, рисунок, аудіо/відео тощо)</p> <p>6-7-й семестри</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз фрагмента уроку студента-практиканта - власно розроблений план-конспект уроку з методичним забезпеченням - аналіз конспекта уроку студента-практиканта - аналіз уроку вчителя - власно розроблені чи адаптовані завдання/серія завдань для учнів із методичним забезпеченням - власно розроблений допоміжний навчальний матеріал (схема, таблиця, рисунок, аудіо/відео тощо) 					
<p>5. Робота помічником вчителя</p>	<p>Різні форми</p>	<p>1,2,3,4,5</p>	<p>Студент надає посильну допомогу вчителю англійської мови в організації та проведенні</p>	<p>30</p>	<p>протягом практики</p>

			уроків; Студент планує/ проводить три уроки/фрагменти уроків кожного семестру.		
5. Підсумок проходження навчальної практики (проводиться на нараді з підведення підсумків навчальної практики)	звіт з навчальної практики	1	Студент узагальнює зібрані матеріали та отриманий досвід.	20	Грудень, травень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Хід виконання студентами програми навчальної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Методами поточного контролю є: щоденник з практики (ведеться на базі практики; практичні завдання керованого спостереження (виконуються на базі практики, а їх результати обговорюються у навчальному підрозділі); індивідуальні завдання (виконуються на базі практики). Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт з практики.</p> <p>Поточний контроль виконання студентом програми навчальної практики (практичних завдань керованого спостереження) здійснює викладач під час занять з методики навчання англійської мови впродовж 5-7 семестрів. Поточний контроль виконання студентом індивідуальних завдань здійснює ментор (вчитель англійської мови). Контроль за веденням щоденника з практики здійснює керівник-методист бази практики та керівник-методист навчального підрозділу.</p> <p>Підсумковий контроль виконання студентом програми навчальної практики здійснює керівник-методист з навчальної практики підрозділу, враховуючи звіт ментора про результати діяльності студента-практиканта.</p> <p>Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка виводиться на основі таких критеріїв:</p>		
	Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коеф. (%)
	1. Участь у запланованих заходах	Усі заходи відвідані (настановча нарада, інструктаж з техніки безпеки, спостереження	10

		уроків, проведення фрагментів уроків, ознайомлювальні екскурсії, нарада з підведення підсумків практики)	
	2. Виконання практичних завдань	Усі практичні завдання виконані; завдання виконані з урахуванням змісту відповідного розділу навчальної програми курсу, в установлені терміни, студент брав активну участь в обговоренні отриманих результатів спостереження під час практичних занять	20
	3. Виконання індивідуальних завдань	Усі індивідуальні завдання виконані; завдання виконані з урахуванням змісту відповідного розділу навчальної програми курсу, в установлені терміни	20
	4. Робота помічником вчителя	Надано посильну допомогу вчителю англійської мови в організації та проведенні уроків; усі необхідні уроки сплановано; усі необхідні фрагменти уроків проведено	30
	5. Підсумковий звіт з практики	Звіт містить усі необхідні компоненти, належно оформлений, грамотно написаний, поданий в установлений термін, узагальнює зібрані матеріали та отриманий досвід.	20
		Всього	100
Керівник практики інформує адміністрацію навчального закладу щодо фактичних термінів			

	початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, стану охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики та з інших питань організації і проведення практики.
Вимоги до письмової роботи	<p>Підсумковий звіт з практики повинен відповідати наступним вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обсяг звіту – 2-3 сторінки А4 • мова звіту – англійська • оформлення звіту – звіт повинен бути набраний на комп'ютері, Word.doc, Arial 12, міжрядковий інтервал 1,5; мати наскрізну нумерацію сторінок; аркуші звіту повинні бути зшиті. • Основні розділи: <ul style="list-style-type: none"> ○ опис бази практики (опис повинен бути коротким, без дослівного переписування матеріалів бази практики – історії бази, технічних описів тощо) ○ опис роботи (повинен містити конкретну інформацію про роботу, особисто виконану студентом та отриманий ним досвід) ○ зібрані матеріали (портфоліо усіх практичних та індивідуальних завдань виконаних студентом, відгук вчителя-ментора).
Практичні заняття	Студент проводить фрагмент уроку згідно попередньо розробленого плану, який узгоджується з вчителем-ментором. Студент здійснює письмовий аналіз проведеного фрагменту уроку і долучає його до звіту про проходження практики.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку за роботу помічником вчителя, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу. Документація має бути здана впродовж 7 днів після завершення навчальної практики.
7. Політика курсу	
<p>Основними обов'язками студентів є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Відвідувати базу практики відповідно до розкладу навчальної практики • Надавати посильну допомогу вчителям англійської мови • Займатися плануванням і викладанням фрагментів уроків • Вести спостереження за діяльністю вчителя та учнів на уроках англійської мови, виконуючи практичні завдання • Брати активну участь в обговоренні результатів спостереження під час занять з методики навчання • Виконувати індивідуальні завдання • Опрацювати рекомендовану літературу • В установленій термін звітувати про хід практики та її результати • Дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики • Подати відгук про практику. 	
8. Рекомендована література	

- 1) Програма навчальної практики (помічник учителя) : Навчальне видання для студентів 3-го курсу спеціальностей 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 035 Філологія (Мова і література (англійська)) / Розробник: І.М. Романишин. Івано-Франківськ : Бойчук А.Б., 2017. 34 с.
- 2) Harmer, J. (2007) *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Longman.
- 3) Partin L.R. *The Classroom Teacher's Survival Book: Practical Strategies, Management, Techniques, and Reproducibles for New and Experienced Teachers*. San-Francisco: Jossey-Bass, 2009. 366 p.
- 4) Richards, J. C. (2015) *Key Issues in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press
- 5) Ur, P. (2012) *A Course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition.

Викладач: Романишин Ігор Михайлович